

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ

21 травня 2021р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 31. 05. 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студент 3-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 2-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

УДК 321(477)(063)

С 91

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали другої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 травня 2021 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2021. 145 с.

УДК 321(477)(063)

Кондратюк Руслана Миколаївна
студентка 2-го курсу
кафедри режисури естради та масових свят,
Київський національний університет культури і мистецтв
Науковий керівник:
Мельник Мирослава Миколаївна
канд. мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри режисури естради та масових свят
Київський національний університет культури і мистецтв
Київ, Україна

НОВІТНІ СВІТЛОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ АРТ-ПРОЄКТАХ

Сценічне освітлення є одним із важливих засобів виразності, які може використовувати режисер у своїх постановках. Світло створює атмосферу сценічного дійства, допомагає режисеру акцентувати увагу глядача на тих дійових моментах, які відбуваються на сцені. Правило говорить: «Там, де є сцена – має бути світло!». Саме тому необхідно знати й розуміти принципи застосування світла на сценічному майданчику.

Фактично, історія виникнення світла в театрі збігається з виникненням самого театру (з тієї ж Древньої Греції). Вдень роль освітлювача виконувало сонце, коли ж наступала ніч – використовували факели. В період Відродження театр став закритим приміщенням, тому швидко віднайшли альтернативу факелам, почали застосовувати свічки. Проте, це створювало занадто багато проблем: воскові свічки були дорогими, сальні свічки дуже чадили, тому глядачі більше плакали, аніж насолоджувалися дійством на сцені. Пізніше з'явилися масляні лампи, однак вони не давали багато світла та дуже швидко згасали. В XIX столітті була винайдена газова лампа – це стало переворотом й відтоді її почали застосовувати у багатьох театрах. Саме в той час, за допомогою цих ламп, з'явилася можливість регулювати освітлення. Варто зауважити, що

газові «столи» стали прототипами сучасних пультів керування світлом.

Сценічне освітлення – це ціла система регульованих світлових приладів. Світлова система складається зі світла: переднього, заднього, нижнього, верхнього, бічного світла та їх поєднання. Оператор по світлу може керувати за допомогою комп'ютера такими параметрами освітлення як сила, потужність, напрямок, динаміка, розподіл та кольоровість світла. Він як справжній художник «малює» світлом сцену, керуючи світловими приладами, змінюючи їх параметри, задаючи географію й напрямок світлових променів [1].

Сучасні світлові прилади можна поділити на прилади статичного освітлення та прилади динамічного освітлення (статика й динаміка).

Говорячи про статику потрібно, в першу чергу, згадувати про прилади «заливаючого» світла (заливка). До таких приладів можна віднести прожектори всіх типів: лампові та світлодіодні. Їх призначення полягає в тому, щоб створювати промінь з широким кутом розкриття й заливати сцену чи її частину. В сучасних приладах можна регулювати яскравість світла та робити його більш сфокусованим.

Прожектори – один із видів приладів «заливаючого» світла, розрахований на освітлення такими кольорами: червоний, зелений, синій і білий, які чергуються або ж комбінуються.

Також до приладів статичного світла відносяться профільні прожектори та «пушки».

Профільний прожектор створює сфокусований промінь з чітко визначеними контурами. Наприклад: якщо потрібно виділити на сцені квадратний об'єкт, то можна «підрізати» промінь профільного прожектора під цю фігуру. Пушка – це прилад «слідкуючого» світла, який потрібен для того, щоб робити акцент на артистові або ж певній деталі на сцені. Керується пушка механічно за допомогою спеціально призначеної людини.

Ультрафіолет – пряма ртутно-кварцова лампа, яка проявляється лише на капроні, а всі інші тканини не мають

такого ефекту – не підсвічуються ультрафіолетом (це пов'язано з їх складом).

На відміну від приладів статичного світла, прилади динамічного світла можуть переміщувати промінь по сцені або навіть по залу. За допомогою цих приладів можна створювати цілісне світлове шоу. До таких приладів відносяться «голови», так звані прилади, в середині яких крутиться «голова», де сконцентровано джерело світла, навколо своєї осі, вверх та вниз. «Голови» можна поділити на два види: «вош» і «спот». Відрізняються вони кутом розкриття променю. «Вош» мають широкий кут розкриття променю й призначені для динамічної заливки. «Спот» мають вузький кут розкриття променю.

Зазвичай всі «голови» можуть змінювати колір: або за допомогою вбудованих світлофільтрів, або за допомогою комбінування інтенсивності світла того чи іншого каналу (червоного, синього чи зеленого).

Варто зазначити, що деякі «голови» мають вбудовані глобофільтри – це такі фільтри, які відсікають частину світлового потоку та промінь приладу стає профільованим. За допомогою глобофільтрів можна проектувати на сцену різні орнаменти або фігури.

Варто звернути увагу на такий прилад як сканер. Він має інший принцип роботи – у сканера рухається не профіль приладу, а тільки дзеркало.

Ще один тип світлових приладів – спецефекти. Головний з них – стробоскоп. Це прилад, який дозволяє швидко відтворювати яскраві світлові імпульси, що динамічно повторюються. Такий прийом називається стробуванням.

Блайндер – прилад, що служить для «відбивок», тобто підкреслення музичних або сюжетних акцентів та світить глядачам прямо в очі.

Отже, можна констатувати, що режисер-постановник та художник по світлу повинні вміло та професійно застосовувати всі вищеперераховані світлові прилади для досягнення вражаючого ефекту та загального успіху заходу.

Для того, щоб освітлення на сцені відповідало нормам та правилам, існують конкретні принципи, які потрібно наслідувати [2].

Сценічне освітлення повинно відображати та підкреслювати те, що відбувається на сцені. Якщо це виступ якогось гурту, вокаліста чи хореографа, то світло повинно бути основою для створення певного візуального образу. Тобто, світло під час виступу рок-гурту та інструментального ансамблю не може бути однаковим. В певних випадках світло має бути максимально м'яким та ненав'язливим, в інших випадках – необхідна яскравість та велика палітра кольорів. При цьому обов'язково колір повинен гармоніювати з костюмами та загальною сценографією дійства, яке відбувається на сцені, інакше картинка не буде гармонійною.

Загальне правило операторів світла – світло повинне підкреслювати жести й міміку артистів, музикантів, передавати плавність або різкість їх рухів, посилювати потрібний ефект декорацій. Тобто, якщо режисеру потрібно в даний момент зробити акцент саме на акторові та його внутрішньому стані – потрібно за допомогою світла виділити самого актора. Тоді глядацька увага не буде розсіюватися, тоді глядачі не будуть відволікатися від актора та його внутрішнього стану. Всі ці елементи в сукупності створюють неповторну візуальну атмосферу.

Світлове оформлення не повинно бути одноманітним упродовж усієї сценічної дії. Тут потрібно продумати всі акценти та по чергово їх розставляти. По закінченню номеру або заходу загалом, увага глядачів може сконцентруватися на інших учасниках виступу по чергово. Інколи під час виступу артиста можна світло приглушити, потім різко його ввімкнути для того, щоб акцентувати увагу глядача на кульмінаційному моменті номеру.

Також, для того, щоб втримати увагу глядача, необхідно уникати монотонності та урізноманітнити для цього освітлення, використовуючи різні прилади та всю кольорову палітру світлових фільтрів.

Отже, виходячи з інформації поданої вище, можна зробити висновок, що сценічне освітлення є одним із могутніх засобів виразності режисера-постановника та художника по світлу, оскільки дає можливість краще та чіткіше виразити ідею та задум режисера й створити загальну атмосферу сценічної дії. Саме тому необхідно знати всі основи світлового оформлення естрадних заходів й професійно застосовувати їх у практичній діяльності.

Література

1. Світлове обладнання. URL: <https://zinteco-ua.com/svitlove-obladnennia/> (дата звернення: 15. 05. 2021).
2. Світло для сцени і принципи його розміщення. URL: <https://uk.bornpottytrained.com/1400-light-for-the-stage-and-principles-of-its-placement.html> (дата звернення: 15.05. 2021).

Кухарук Катерина Сергіївна

студентка 2 курсу кафедри мистецтв,
спеціальність «Сценічне мистецтво»,
Приватний вищий навчальний заклад
«Київський університет культури»
м. Київ, Україна

Науковий керівник:

Фішер Володимир Михайлович

Заслужений діяч мистецтв України, професор
кафедри режисури естради та масових свят,
Київський національний університет культури і мистецтв

ГОЛОГРАМИ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗАСІБ МІЖНАРОДНОГО КУЛЬТУРОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ

Шалений розвиток і введення нових інформаційних й телекомунікаційних технологій набуває сьогодні широкого масштабу, що призводить до зростання впливу на політику, економіку, управління, науку, культуру тощо. В час